

Az élelmiszer-pazarlással foglalkozó európai polgári vitacsoport

1. ülészak

2022.12.16.–2022.12.18.

European Citizens Panel
food waste
Have Your Say

#FoodWasteEU

1. Áttekintés

Az élelmiszer-pazarlással foglalkozó európai polgári vitacsoport 150 véletlenszerűen kiválasztott polgárból áll, akik három ülésen vesznek részt. Az első ülészak 2022. december 16. és 18. között zajlott Brüsszelben, ahol felvezették az üléseken megtárgyalandó témát és annak háttérét. A polgárok megismerkedtek egymással, valamint a konstruktív vita szabályaival. Ezt követően részletes ismereteket szereztek arról, hogy európai szinten milyen kérdéseket vet fel és milyen kihívást jelent az élelmiszer-pazarlás. A polgárokat az Európai Bizottság képviselői és felkért külső előadók segítették abban, hogy jobban megértsék azokat a megközelítéseket és fellépéseket, amelyek segíthetnek az élelmiszer-pazarlás csökkentésében, ugyanakkor felvázolták a felmerülő akadályokat, kihívásokat és dilemmákat, valamint a kapcsolódó előnyöket és lehetőségeket is. Az első ülészak célja az volt, hogy ötleteket fogalmazzon meg, majd témakörök szerint csoportosítsa azokat a megközelítéseket, amelyeket a polgárok a legígéretesebbnek tartottak a következő üléseken folytatandó további megbeszélésekhez.

1. nap (péntek)

Pénteken a fő moderátorok és az Európai Bizottság képviselői köszöntötték a polgárokat: Pia Ahrenkilde Hansen főigazgató, Dubravka Šuica, az Európai Bizottság alelnöke és Stella Kiriakidisz, az egészségügyért és az élelmiszer-biztonságért felelős biztos. Kiemelték a polgári vitacsoport fontosságát és az EU szerepét az élelmiszer-pazarlás kezelésében. A fő moderátorok ismertették a polgárokkal az 1. ülészak és a következő ülések napirendjét. Néhány bevezető játékot követően a polgárok egy rövid online felmérés kitöltésével vetették bele magukat az élelmiszer-pazarlás témájába. Annak érdekében, hogy a polgárokat még jobban felkészítsék a soron következő megbeszélésekre, Gaëtane Ricard-Nihoul, az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatósága Polgári Párbeszédok osztályának osztályvezető-helyettese röviden bemutatta az uniós szerveket, valamint az uniós döntéshozatali és jogalkotási folyamatot. Ezt követően Anne-Laure Gassin, az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóságának „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával foglalkozó osztályának vezetője részletesen ismertette az élelmiszer-pazarlás témáját. A témával kapcsolatban Kasza Gyula, Magyarország országos élelmiszerpazarlás-megelőzési programjának, a Maradék Nélkül projektjének koordinátora, a Magyar Állatorvosi Egyetem docense, valamint Toine Timmermanns, a Wageningeni Egyetem fenntartható élelmiszerláncokkal foglalkozó programjának irányítója tovább részletekre tért ki, az alábbi kérdésekre összpontosítva: 1. Mik a kihívások? és 2. Mit tehetünk mi? Emellett az állami és a magánszektor (beleértve az élelmiszer-ellátási láncot, a kutatói közösséget és a nem kormányzati szervezeteket) különböző szakértőiből és szakembereiből álló testület új nézőpontokból mutatta be az élelmiszer-pazarlás témáját. Egy online felületen a polgárok folyamatosan tehettek fel kérdéseket, amelyeket az információs és tudásközpont szakértői válaszoltak meg a hétvége során.

2. nap (szombat)

Szombaton a polgárok 12, egymással párhuzamosan zajló munkacsoportban dolgoztak, melyek munkáját tapasztalt moderátorok segítették. A csoportok munkájukat közös, többnyelvű táblázatokban vezették, amelyekhez a többi csoport is hozzáfért. A nap első időszávjában csoportos megbeszélésekre került sor az uniós értékek, az élelmiszerek és általában az élelmiszer-pazarlás témájában. Ezt követően a megbeszélések középpontjába az élelmiszer-pazarlás csökkentésére irányuló lehetséges megoldások és elképzelések, valamint ezek rangsorolása került. Mindegyik csoport kiválasztotta az élelmiszer-pazarlás csökkentésére vonatkozó öt legjobbnak tartott ötletét és megközelítését. A polgárokat ezután arra kérték, hogy kapcsolják össze más csoportok megközelítéseit

saját ötleteikkel, hozzájárulva ezáltal a korábban rangsorolt összesen 60 ötlet és megközelítés témakörök szerinti csoportosításához. A nap végén minden csoport megkapta a korábban meghatározott témakörök egyikét. A szervezők ezt követően felkérték a polgárokat, hogy nevezzék el a témakört, majd vitassák meg azokat. A polgárok a témaköröket további ötletekkel egészítették ki, és megindokolták, miért fontos az adott témakör. A cél az volt, hogy közös felelősségérzet alakuljon ki a polgárokban, és saját gondolataival minden résztvevő hozzájárulhasson a témához. A véglegesített témaköröket a moderátorok gépi fordítással lefordították az EU valamennyi hivatalos nyelvére, így a polgárok a témákhoz kapcsolódó anyagokat a saját anyanyelvükön is elolvashatták.

3. nap (vasárnap)

Vasárnap délelőtt, a plenáris ülés kezdetén a résztvevőknek már saját nyelvükön lettek kiosztva a témakörök. Az egyes munkacsoport által kijelölt szóvivők ismertették a témaköröket és azok fontosságának okát. A polgárokat ezután felkérték, hogy egy nyílt fórum keretében rangsorolják a témaköröket, amely során az egyes témaköröket és a munkacsoportok által adott neveiket 10 plakáton jelenítették meg. Minden polgárnak öt pont állt rendelkezésére; ezzel értékelték a plakátokon az általuk előnyben részesített témaköröket. A kávészünet után a polgárok kérdéseket tehetek fel, ahol választ kaphattak a hétvége során felmerült, még megválaszolatlan vagy visszatérő kérdésekre, valamint a plenáris ülésen felmerült spontán kérdésekre. Ezt követően a moderátorok bemutatták a témakörök rangsorolását, valamint megosztották a következő, virtuális ülésre vonatkozó információkat. A napot Richard Kühnel, az Európai Bizottság tagállami képviselője és kommunikációért felelős részlegének igazgatója zárta.

2. Rövid napirend

December 16., péntek PLENÁRIS ÜLÉS	
14:00–14:15	Az Európai Bizottság köszöntő beszéde
14:15–15:30	Ismerkedés a résztvevőkkel, vélemény az uniós intézményekről és jogszabályokról, valamint a polgárok szerepéről ebben a folyamatban.
15:30–16:00	Kávészünet
16:00–18:00	Bevezető beszélgetés az élelmiszer-pazarlásról és az értékláncról, moderált panelbeszélgetés az élelmiszer-pazarlás csökkentését célzó intézkedésekről a különböző érdekelt felekkel; szervezéssel kapcsolatos kérdések.

December 17., szombat MUNKACSOPORTOK	
09:00–10:30	Kik vagyunk és mi a fontos számunkra? Egymás megismerése, személyes értékek megvitatása, az élelmiszerrel (és élelmiszer-pazarlással) kapcsolatos szokások megvitatása
10:30–11:00	Kávészünet
11:00–13:00	Hogyan csökkenthetjük az élelmiszer-pazarlást, és melyek a legfontosabb megoldások? A különböző megközelítések és intézkedések megvitatása, ötletek kidolgozása, rangsorolás
13:15–14:15	Ebédészünet
14:30–16:00	Más csoportok mely ötletei hasonlóak a miénkhez? A megközelítések összekapcsolása (összekapcsolás és témakörök kialakítása)

16:00–16:30	Kávészünet
16:30–18:00	Hogyan határozhatjuk meg a hasonló ötleteket, és miért fontosak ezek az étel-miszer-pazarlás csökkentése szempontjából? Témakörökkel való közös munka, a témakörök elnevezése (kategóriákba sorolás)

December 18., vasárnap PLENÁRIS ÜLÉS	
09:00–10:45	Milyen eredményeket értek el a munkacsoportok? A témakörök bemutatása, nyílt fórum, a témakörök rangsorolása
10:45–11:15	Kávészünet
11:15–13:00	A hétvége összegzése, következő lépések A kulcskérdésekre adott válaszok

3. A bevont szakértők listája

Az első ülészen a következő szakértők vettek részt:

Az Európai Bizottság szakértői:

1. **Gaëtane Ricard-Nihoul**, osztályvezető-helyettes, Civil Párbeszéd Osztálya, Kommunikációs Főigazgatóság, Európai Bizottság
2. **Anne-Laure Gassin**, csoportvezető, „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia, Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság, Európai Bizottság

Külső szakértők és gyakorlati szakemberek:

1. **Toine Timmermans**, a Wageningeni Egyetem fenntartható élelmiszerláncokkal foglalkozó programjának irányítója
2. **Victor De Meester**, a Colruyt Group környezetvédelmi koordinátora
3. **Betty Chang**, Európai Élelmiszerügyi Információs Tanács kutatásiterület-vezetője
4. **Thomas Candéal**, a Nemzetközi Élelmiszerpazarlás-koalíció projektmenedzsere
5. **Maiwenn L’Hoir**, az élelmiszer-pazarlás és az élelmiszer-ellátás bizonytalansága elleni küzdelemmel, valamint a fenntartható élelmiszerekkel foglalkozó projektmenedzser, Mezőgazdasági és Élelmiszer-szuverenitási Minisztérium, Franciaország
6. **Kasza Gyula**, a magyarországi élelmiszer-pazarlás megelőzésére indított „Maradék nélkül” nemzeti program koordinátora; az Állatorvostudományi Egyetem egyetemi docense
7. **Bruno Menne**, a COPA COGECA élelmiszer-biztonságért, fogyasztói tájékoztatásért, takarmányozásért és takarmányért, minőségbiztosításért felelős vezető szakpolitikai tanácsadója
8. **Angela Frigo**, az Európai Élelmiszerbankok Szövetségének főtitkára

4. A polgárok által meghatározott témakörök

A munkacsoportok az eredményeket 10 témakörbe csoportosították. Ezeket a nyílt fórumon az alábbi sorrend szerint rangsorolták (a témakörökbe csoportosított valamennyi eredmény megtalálható az 1. mellékletben: Eredmények témakörök szerint):

1. C6: Helyi mezőgazdasági termelők és kistermelők: életképes megoldás az élelmiszer-pazarlásra?

2. C2: Oktatás és tájékoztatás
3. C3: „Taste the Waste”: Kampány az élelmiszer-pazarlás ellen
4. C10: Osztzkodj, ne pazarolj! /Az osztzkodás megtakarítás/ Szolidaritási unió az élelmiszerhez való méltányos hozzáférést a pazarlás elkerülése érdekében
5. C8: Élelmiszer-jelölések: Több tájékoztatás, kevesebb pazarlás
6. C1: Menüméretek és maradékok
7. C7: A szupermarketek és az értékesítési lánc által elfogadandó kezdeményezések az élelmiszer-pazarlással kapcsolatos jelentéstétel és az élelmiszer-pazarlás csökkentése érdekében
8. C9: Az élelmiszer-pazarlásra vonatkozó információk minősége és mennyisége az értéklánc mentén
9. C5: A vállalati élelmiszer-pazarlás csökkentésére irányuló ösztönzők
10. C4: Az összes érintett résztvevő képessége az uniós élelmiszer-politika befolyásolására

5. A plenáris ülésekről készült felvételek

2022.12.16.: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-16>

2022.12.18.: <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-1-22-12-18>